

KOPECKÝ, Martin.

Správní právo. Obecná část

Praha: C. H. Beck, 2019, 536 s. ISBN 978-80-7400-727-9.

František Halml*

Významného českého právníka Martina Kopeckého (1965) není nutné dlouze představovat. Jde o absolventa Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (Mgr.), kde následně úspěšně složil státní rigorózní zkoušku (JUDr.). Stal se kandidátem právních věd (CSc.) a po úspěšně zakončeném habilitačním řízení byl jmenován docentem pro obor správní právo a správní věda v roce 2012. V současnosti působí jako vysokoškolský pedagog profesně se věnující správnímu právu více než 30 let. Je docentem na katedře správního práva a správní vědy Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a na katedře správního práva Západočeské univerzity v Plzni. Dále působí jako člen redakčních rad několika časopisů, rozkladových komisí a jiných poradních orgánů ústředních orgánů státní správy. Je autorem monografií, autorem nebo spoluautorem několika komentářů, autorem řady článků v odborných periodících, spoluautorem učebnice obecné části správního práva prof. Hendrycha (2016). Předmětem zájmu doc. Kopeckého jsou otázky správního řízení, správního soudnictví, územní samosprávy, státní služby a přestupkového práva. Vedle pedagogické a vědecké činnosti se od roku 1995 věnuje vlastní advokátní praxi.

V okamžiku vydání nové učebnice obecné části správního práva (2019) existovala již celá řada učebnic obecné části správního práva. Mezi nejvýznamnější z nich nepochybně patří brněnská učebnice prof. Průchy,¹ pražská učebnice prof. Hendrycha² a olomoucká učebnice prof. Sládečka.³ Dlouho však chyběla učebnice obecné části správního práva plzeňské právnické fakulty Západočeské univerzity. Uvedená publikace tak doplňuje „mezeru“, kdy nyní již každá právnická fakulta v České republice má „svou“ vlastní učebnici obecné části správního práva.

* Mgr. František Halml, doktorand, Katedra správní vědy a správního práva, Právnická fakulta, Masarykova univerzita Brno / Ph.D. student, Department of Administrative Science and Administrative Law, Faculty of Law, Masaryk University Brno, Czech Republic / E-mail: halml.f@seznam.cz

1 PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Doplněk, 2012, 427 s. ISBN 978-80-7239-281-0.

2 HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1.

3 SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualizované a upravené vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8.

Pokud jde o strukturu knihy doc. Kopeckého, její základní členění je dosti podobné s učebnicí prof. Hendrycha. Je to dáno i tím, že doc. Kopecný byl vedoucím autorského kolektivu onoho devátého vydání (2016). Pokud mám srovnat recenzovanou publikaci s učebnicí prof. Průchy, obsahuje navíc úpravu správního práva procesního jako systémové součásti správního práva. Brněnská katedra správní vědy a správního práva Masarykovy univerzity vyčleňuje problematiku správního práva procesního do samostatné publikace. Kniha doc. Kopeckého je tak obsáhlejší. Učebnice si najde své čtenáře nepochybně napříč všemi právními fakultami, tedy na úrovni akademické, nepochybně i na úrovni čtenářů v rámci právní praxe.

Čtenáře zajisté potěší, že publikace obsahuje ucelený výklad nové právní úpravy správního trestání. Je to samozřejmě dáno i rokem vydání (2019), kdy ostatní učebnice obecné části správního práva jsou již starší, a to učebnice prof. Hendrycha (9. vyd. 2016), učebnice prof. Sládečka (3. vyd. 2013) a v těsném závěsu se nachází učebnice prof. Průchy (8. vyd. 2012). Učebnice prof. Hendrycha se problematice nové právní úpravy správního trestání věnuje pouze rámcově. Díky komplexní úpravě správního trestání dle aktuální právní úpravy si kniha našla mezi čtenáři oblibu.

Podstatný rozdíl od jiných publikací představuje zařazení velkého množství příkladů a vysvětlivek v šedých polích, včetně bohatého poznámkového aparátu obsahujícího odkazy na stěžejní judikaturu a na příslušná ustanovení právních předpisů. Pro studenty právnických fakult, kterým je publikace primárně určena, se doc. Kopecný snažil problematiku obecné části správního práva nejen pečlivě vysvětlit, ale i demonstrovat na názorných příkladech a podrobných vysvětlivkách. Tím se tato učebnice vymyká od ostatních publikací učebnicového charakteru.

V celé knize se vyskytuje jen několik překlepů, což je vzhledem k rozsahu plně tolerovatelné. Věcnou nesprávnost jsem při pečlivé četbě neobjevil, to i vzhledem k tomu, že je recenzována předními odborníky v oboru správního práva doc. Matesem a prof. Průchou. Celá kniha je dobře čitelná a plně srozumitelná.

Co na recenzované publikaci oceňuji, je vlastní přístup autora. Výklad podává svým osobitým stylem podpořeným dlouholetou nejen akademickou, ale i advokátní praxí. Vlastní přístup autora se projevuje i v odlišných názorech (od jiných autorů) na nejrůznější členění a jiné pojmosloví.⁴ Publikace je již na první pohled zaměřena na praxi, definice používá jen v nezbytných případech. Z mého pohledu je publikace psána volnějším stylem, kdy odkazy na příslušná zákonná ustanovení a důležitou judikaturu pomáhají čtenáři orientovat se v problematice obecné části správního práva. Kniha je strukturována a graficky upravena do velkého množství odstavců, odrážek, zvýraznění apod.,

⁴ Např. princip „územní a věcný“ namísto princip „územní a rezortní“ na straně 75, neuzívání pojmu „územně dekoncentrované (specializované) orgány státní správy“ na straně 85 apod. In: KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, 536 s. ISBN 978-80-7400-727-9; oproti tomu PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Doplněk, 2012, s. 182.

což napomáhá snadnější orientaci v textu, zároveň je přehlednější v porovnání s učebnicí prof. Hendrycha.⁵

Pozitivně hodnotím rozdělení jiných ústředních orgánů státní správy do několika skupin.⁶ Osobně jsem se s takto podrobným členěním zatím nesetkal. Dále považuji za zcela vhodné rozdělení tzv. územně dekoncentrovaných (specializovaných) orgánů státní správy na ty s celostátní působností⁷ a na ty s omezenou územní působností,⁸ stejně jako je tomu v učebnici prof. Hendrycha,⁹ naopak absentuje v učebnici prof. Průchy.¹⁰ Oceňuji i podrobný výklad o statutárních předpisech orgánů samosprávy, zejména samosprávy neúzemní (profesní a akademické). Kladné hodnocení uděluji i ve vztahu k členění faktických úkonů s přímými právními důsledky na 4 kategorie.¹¹

Pokud se zaměřím na z mého pohledu „slabší místa“ nové učebnice, jsou jimi následující. Doc. Kopecký nerozlišuje decentralizaci pravomoci a decentralizaci činnosti jako prof. Průcha.¹² Decentralizací doc. Kopecký rozumí decentralizaci pravomoci, která splývá s pojmem samospráva.¹³ Podle mého názoru je ale čtenáře zapotřebí upozornit i na tzv. decentralizaci činnosti, jež se v rámci územní samosprávy projevuje jako tzv. přenesená působnost obcí a krajů. Autor pravděpodobně vychází z názoru vyslovenému v pražské učebnici,¹⁴ podle níž se jedná o zvláštní formu dekoncentrace, nikoliv o formu decentralizace. Dále autor nepovažuje za základní znak územních samosprávních celků tzv. ekonomický základ,¹⁵ namísto něj uvádí právo na samosprávu.¹⁶ Co v učebnici postrádám, je bližší pojednání o zájmové, popř. akademické samosprávě. Autor se zaměřil především na územní samosprávu a následně i na samosprávu profesní, ostatní druhy samosprávy však unikly jeho pozornosti. Z mého pohledu si podrobnější rozebrání zasloužila i úprava správního soudnictví, zejména žaloba proti nečinnosti¹⁷ a žaloba proti nezákonnému zásahu.¹⁸ Na druhou stranu musím uvést, že pojednání o problematice uvedených

5 HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, 599 s. ISBN 978-80-7400-624-1.

6 KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 81 a násl.

7 Ibid., s. 84.

8 Ibid., s. 85.

9 HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 79 a násl.

10 PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Doplněk, 2012, s. 183.

11 KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 192 a násl.

12 PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Doplněk, 2012, s. 165.

13 KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 73.

14 HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 65.

15 PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 8., doplněné a aktualizované vyd. Brno: Doplněk, 2012, s. 208.

16 KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 95 a 100 a násl.

17 Ibid., s. 492 a násl.

18 Ibid., s. 494 a násl.

žalobních typů je pro primární adresáty publikace zcela dostačující. Na několika místech, zabývajících se příbuznou problematikou, se text zčásti opakuje (překrývá). Může se jednat o nezamýšlenou „chybu“ nebo i cílenost pro snadnější pochopení ze strany čtenářů, kteří se dosud problematikou správního práva nezabývali.

Závěrem této recenze si dovoluji konstatovat, že z mého pohledu se jedná o velmi zdařilou a propracovanou učebnici správního práva, vymykající se zejména díky názorným příkladům a podrobným vysvětlivkám.